

Respons

Irak: Yezider og forhold knyttet til megling med kurdiske muslimer

Problemstilling/spørsmål:

- Megling mellom yezider og kurdiske muslimer: Hvordan pågår megling mellom en yezidi og en kurdisk muslim? Vil det megles i et tilfelle der det er mistanke om at en kurdisk muslimsk mann har gjort tilnærmelser til en yezidisk jente/kvinne? Er yezidene i utgangspunktet dårligere stilt pga. sin posisjon som religiøs minoritet?

Yezider og forhold knyttet til megling med kurdiske muslimer

I den kurdiske klantradisjonen er megling, kalt *komelayati* på kurdisk, en helt alminnelig konfliktløsningsmekanisme. Dette foregår i et råd bestående av eldre, religiøse, politiske representanter samt klanledere. Rådet hører på anklagene og diskuterer seg frem til en måte å forsone de motstridende partene på (*sulha*). Forsoningen består i mange tilfeller av økonomisk kompensasjon til den lidende part.

Det er grunn til å tro at meglingsstrukturen er litt annerledes blant yezidene. Enhver yezidi må formelt knytte seg til en yezidi fra de høyere kastene *pîr* og *sheikh* (Spät 2008, s. 43). Den personen fra en av de høyere kastene som får ansvaret for en fra den laveste kasten, *murîd*, fungerer både som en slags beskytter og leder for sine undersåtter. Til gjengjeld får de lojalitet og pengegaver.

Beskytternes viktigste oppgave er å foreta rituelle handlinger i forbindelse med fødsel, omskjæring, vielser og begravelse, men også i andre tilfeller vil beskytteren kunne bistå, som for eksempel ved megling (Spät 2008, s. 43). Øverste verdslige leder i den yezidiske befolkningen er *miren*, eller prinsen, og han har overordnet myndighet i spørsmål som angår yezidene. En yezidi risikerer å bli utstøtt dersom han/hun ikke etterfølger mirens krav.

Konflikter av privatrettslig art og skilsmisser blir først forsøkt løst hos sheikhen, og siden på øverste nivå hos miren om problemet ikke lar seg løse på lavere nivå.

Landinfo har ikke kunne finne informasjon som belyser meglingsrutiner mellom muslimske kurdere og yezider, men det er ingenting som tilsier at megling ikke også skjer i konflikter som oppstår mellom yezider og andre kurdere. I henhold til den sveitsiske landanalyseenheten SFH, så kan det være slik at yezider i konflikt med muslimske og islamistiske stammer i

Respons **Irak: Yezider og forhold knyttet til megling med kurdiske muslimer**

KRG-regionen opplever at regjeringen ikke er i stand til å sikre religiøse minoriteter beskyttelse fordi den politisk støtter seg til velviljen fra nettopp slike stammer (Zumofen 2008).

I situasjoner som oppstår i forbindelse med kjærlighetsforhold, eller tilnærminger til sådanne på tvers av religionene, er det derimot mindre sannsynlig at partene tyr til tradisjonell megling. Fordi det er forbudt for yezider å gifte seg med noen utenfor egen gruppe og egen kaste, er det lite trolig at partene inngår megling der hvor en muslimsk kurder viser interesse for en yezidi-kvinne. Ekteskap mellom en yezidi og en sunnimuslimsk kurder er forbudt i henhold til yezidenes religion og tradisjon. Skulle et slikt ekteskap likevel inngås, må kvinnen i henhold til islamsk tradisjon og rett konvertere til islam.¹ I en slik situasjon er det stor sannsynlighet for at yezidi-kvinnen vil kunne bli drept av egen familie da konvertering ikke er akseptert.

En respons er et svar på konkrete spørsmål og problemstillinger som saksbehandlere i utlendingsforvaltningen har stilt Landinfo. Responser er ikke ment å være utfyllende redegjørelser for et tema eller et spørsmål, men skal gi svar på de konkrete spørsmålene som er stilt, og ellers inneholde det som til enhver tid trengs av bakgrunnsinformasjon.

Referanser

- Spät, Eszter (2007). *The Yezidis*. London: Saqi Books.
- Zumofen, Michelle (2008, 10. januar). *Irak: Situation von religiösen Minderheiten in den von der KRG verwalteten Provinzen Sulaimaniyah, Erbil und Dohuk*. Bern: Schweizerische Flüchtlingshilfe (SFH). Tilgjengelig fra http://www.fluechtlingshilfe.ch/herkunftslander/arabia/irak/irak-situation-von-religioesen-minderheiten-in-den-krp-provinzen/at_download/file [lastet ned 20. juli 2009]
Landinfo har fått notatet oversatt fra tysk til norsk, og har gjort det internt tilgjengelig for utlendingsforvaltningen i Landdatabasen (Irak-Sosiale og kulturelle forhold-Minoriteter).

© Landinfo 2009

Materialet i denne publikasjonen er omfattet av åndsverklovens bestemmelser. Uten særskilt avtale med Landinfo er enhver eksemplarframstilling og tilgjengeliggjøring bare tillatt i den utstrekning det er hjemlet i lov.

---

¹ I henhold til islam har bare kristne og jødiske kvinner anledning til å gifte seg med muslimske menn uten å konvertere til islam. Yezidene er ikke ett av islams "bokens folk", og derfor må både kvinner og menn av yezidi-bakgrunn konvertere til islam for å kunne gifte seg med en muslim.